

Міжнародна науково-практична конференція

«СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ ЧАСУ»

до 190-річчя Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

Київ, 09 квітня 2025 р.

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова (Україна)
Uniwersytet WSB Merito Chorzów (Польща)
Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie (Польща)
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie (Польща)
University of the National Education Commission, Krakow, Institute Pedagogiki (Польща)
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (Україна)
Державний університет «Київський авіаційний інститут» (Україна)
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (Україна)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Україна)
Карпатський інститут підприємництва університету «Україна» (Україна)
Інститут проблем виховання НАПН України (Україна)

З Б І Р Н И К

«СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ ЧАСУ»
ІІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

до 190-річчя Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Київ-2025

Рекомендовано до друку Вченою радою

факультету соціології та соціальної політики Українського державного університету

імені Михайла Драгоманова

(протокол №9 від 23.04.2025 року)

Редакційна колегія:

Віктор АНДРУЩЕНКО	доктор філософських наук, професор, дійсний член НАПН України, член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Володимир ЄВТУХ	доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки України, радник ректора Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Григорій ТОРБІН	доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з наукової роботи Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Роман ВЕРНИДУБ	доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з навчально-методичної роботи Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Ростислав ДРАПУШКО	кандидат філософських наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи (адміністративно-господарської діяльності) Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Володимир ЛАВРИНЕНКО	кандидат філософських наук, професор, проректор з міжнародних зв'язків Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Алла ЯРОШЕНКО	доктор філософських наук, професор, декан Факультету соціології та соціальної політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Тетяна ГОЛУБЕНКО	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної освіти та соціальної роботи, заступник декана з наукової роботи та міжнародних зв'язків факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Василь КАРИЧКОВСЬКИЙ — доктор педагогічних наук, професор кафедри позашкільної освіти факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Дар'я БИБИК — доктор філософії в галузі соціальної роботи, доцент кафедри соціальної освіти та соціальної роботи факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Микола БУЛАТЕВИЧ — кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та публічних комунікацій факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Марина СОЛЯНИК — кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної освіти та соціальної роботи факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Андрій ЗАМОЖСЬКИЙ — викладач кафедри соціальної політики факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Наталія ПОЛУЙКО — голова Студентського наукового товариства Факультету соціології та соціальної політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

С 69
УДК 304.4+316.334.3+364

Соціальна політика:виклики часу: матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції до 190-річчя Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (9 квітня 2025 року). Київ: Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2025. 220 с.

У збірнику подано тези доповідей учасників ІІ Міжнародної науково-практичної конференції «СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА: ВИКЛИКИ ЧАСУ» до 190-річчя Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, в яких висвітлюються результати досліджень студентів, аспірантів та молодих вчених щодо актуальних проблем, які постали перед українським суспільством в умовах повномасштабної війни.

Матеріали опубліковано в авторській редакції. Відповідальність за зміст, достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники та/або рецензенти, які рекомендували матеріали до публікації.

© Автори матеріалів, 2025
© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025

3. Харченко Б. В. Медіаграмотність як пріоритетна навичка людини в боротьбі з пропагандою. Кримськиӣ міжнародниӣ форум: філологія та журналістика. 2022. URL: https://doi.org/10.36059/978-966-397-272-5-18

Швець А.К.
здобувачка першого бакалаврського рівня вищої освіти
спеціальності 231 «Соціальна робота»
Український деражвний уріверситет імені Михайла Драгоманова

Івженко І.Б.
кандидат наук з держвного управління,
доцент кафедри соціальної освіти
та соціальної роботи
Український деражвний уріверситет імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна

ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Арт-терапія як метод соціальної терапії набуває все більшого поширення у роботі з вразливими групами населення. Її ефективність обумовлена універсальністю візуального мистецтва, яке дозволяє людині висловлювати глибинні переживання, трансформувати травматичний досвід і знаходити нові способи самовираження [4].

Серед провідних технологій, які використовуються в арт-терапевтичній практиці, виокремлюють:

Вільне малювання. Сприяє зниженню тривожності, розвитку самоусвідомлення та безпечному самовираженню [1].

Колажування. Використовується як проєктивний метод для відображення досвіду змін, втрат, надій та цілей [5].

Створення мандал та символічних образів. Дозволяє працювати з внутрішнім станом, регуляцією емоцій і відновленням цілісного сприйняття себе [2].

Групові арт-практики. Підсилюють соціальні зв’язки, формують підтримувальне середовище, сприяють інтеграції та співпереживанню [6].

Проєктні арт-терапевтичні моделі. Наприклад, створення альбомів, серій малюнків, виставкових матеріалів дає відчуття завершеності та соціальної значущості власного досвіду [3].

У роботі з вразливими категоріями населення ефективною є структурована модель арт-сесій, що включає етапи налаштування, творчого виконання, рефлексії та інтеграції. Також практикуються арт-діалоги — обговорення творів мистецтва або спільне створення зображень, що дозволяє торкнутися складних тем опосередковано. Результати досліджень свідчать про позитивний вплив таких методик на емоційний стан, рівень тривожності, соціальну адаптованість та самооцінку учасників.

Таким чином, застосування образотворчого мистецтва у соціальній терапії дозволяє не лише реалізувати індивідуальний творчий потенціал, а й сприяє відновленню психосоціального благополуччя, формуванню підтримувального середовища й адаптації у громадах. Інтеграція арт-терапевтичних підходів у практику соціальної роботи має стати невід'ємною частиною системної допомоги вразливим групам населення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навчально-методичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 232 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3301/1/АртТерапія-19-10-20.pdf (дата звернення: 28.03.2025).

2. Романовська О. Використання арттерапевтичних засобів у підготовці майбутніх фахівців // Теорія і практика управління соціальними системами. 2023. № 1. С. 34–50. URL: https://www.researchgate.net/publication/370743306 (дата звернення: 28.03.2025).

3. Колпакчи О. Арт-терапія в роботі з дітьми в умовах школи // Підготовка майбутніх педагогів у контексті стандартизації початкової освіти. Бердянськ: БДПУ, 2020. С. 93–96. URL: https://bdpu.org.ua/wp-

content/uploads/2020/12/2020-Prav-Materialy-konferentsii-2020-23.12.2020-doc.pdf (дата звернення: 28.03.2025).

4. Найдьонова Л. А., Вознесенська О. Л., Скнар О. М. Простір арт-терапії: ресурси зцілення. Київ: Золоті ворота, 2014. 198 с. URL: https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/art-conf-14.pdf (дата звернення: 28.03.2025).

5. Найдьонова Л. А., Вознесенська О. Л., Скнар О. М. Простір арт-терапії: можливості інтеграції. Київ: Золоті ворота, 2017. 174 с. URL: https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/art-conf-17.pdf (дата звернення: 28.03.2025).

6. Ільченко О. В., Пєхарєва А. С. Нетрадиційні методи роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби: методичні рекомендації. Харків, 2023. 143 с. URL: https://sites.google.com/view/doskolnyk-hgpa/наукова-діяльність (дата звернення: 28.03.2025).

Щербак С.
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
м. Ізмаїл, Україна

ЗАВДАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Вступ. Війна росії проти України, розпочата у 2014, продовження повномасштабної війни проти українського суспільства у 2022 році призвело до різного роду соціальних викликів, які потрібно вже зараз ідентифікувати та квантифікувати [2, с.24].

Соціально-системні виклики, що потребують уваги, включають міграційну, демографічну та суспільно-психологічну кризи, спричинені або посилені війною.